

Notitie Kaderbrieven Agenda Vitaal Platteland 2009

1. Inleiding

AVP gebiedsprogramma en uitvoeringsprogramma

In januari 2007 was de aftrap van Agenda Vitaal Platteland (AVP). Voor het AVP hebben de gebiedspartners in samenwerking met de provincie AVP-gebiedsprogramma's opgesteld voor de periode 2007-2013. Deze zijn vastgesteld in Provinciale Staten november 2007. Het betreft de gebiedsprogramma's voor De Venen, De Utrechtse Waarden, Utrecht Midden, Kromme Rijn, Utrechtse Heuvelrug, Gelderse Vallei-Eemland en een provinciebreed gebiedsprogramma. Ter realisering van de gebiedsprogramma's worden jaarlijks uitvoeringsprogramma's voorbereid door de AVP-gebieden. De jaarlijkse uitvoeringsprogramma's 2007 en 2008 zijn inmiddels vastgesteld door Provinciale Staten.

Ook voor 2009 wordt aan de AVP-gebieden gevraagd een uitvoeringsprogramma in te dienen.

Wat is de kaderbrief

De kaderbrief is bedoeld voor de gebiedspartijen in de AVP-gebieden, die verantwoordelijk zijn voor het (mede) opstellen van het jaarlijkse uitvoeringsprogramma.

In deze kaderbrieven staan de kaders die voor de provincie aan de orde zijn voor het uitvoeringsprogramma 2009 (UP 2009). De kaderbrieven worden, conform de besluitvorming in PS, door PS vastgesteld teneinde vooraf te kunnen sturen.

Wat is het doel van de kaderbrief

De kaderbrieven geven sturing aan de inhoudelijke en financiële inzet voor het betreffende AVP-gebied die de provincie voor het uitvoeringsprogramma 2009 vraagt. De provincie richt zich er daarbij op dat in de Uitvoeringsprogramma's zodanig worden geprogrammeerd, dat de doelen/prestaties in het gebiedsprogramma 2007-2013 kunnen worden gehaald. In samenhang daarmee worden de doelen/prestaties in de bestuursovereenkomst ILG en EU POP programma voor deze periode gerealiseerd, en de provinciale intentiegelden voor 2008-2011 ingezet.

Wie ontvangt de kaderbrief

De kaderbrief wordt verzonden aan de gebiedscommissies in de AVP-gebieden de Venen, De Utrechtse Waarden, Kromme Rijn en Vallei-Eemland. Voor een aantal gebieden bestaat nog geen AVP gebiedscommissie. In het AVP gebied Midden worden de kaderbrieven verzonden aan de landinrichtingscommissies Noorderpark en Utrecht West, en de enveloppencommissies Vechtstreek Zuid en Kraag van Utrecht. In het AVP gebied de Utrechtse Heuvelrug bestaat nog geen gebiedscommissie voor het gehele gebied, het Nationaal Park ontvangt hier de kaderbrief. Voor het provinciebrede uitvoeringsprogramma wordt geen kaderbrief opgesteld, de provincie stelt dit uitvoeringsprogramma zelf op.

2. Algemene en financiële kaders

In de kaderbrieven zijn voor de AVP-gebieden een aantal algemene en financiële kaders geformuleerd. Hiermee wordt beoogd sturing te geven aan de gebieden, zodanig dat:

- Voortvarende uitvoering van alle doelen en prestaties in het gebiedsprogramma 2007-2013 plaatsvindt
- Specifiek tempo wordt gemaakt met de uitvoering van de bestuursovereenkomst ILG met het rijk 2007-2013. In de mid-term review in 2010 zullen de resultaten er moeten liggen.
- Realisering van doelen en prestaties conform de gebiedsprogramma's vanuit de provinciale intentiegelden 2008-2011 en het Europese POP programma 2007-2013.
- Voldoende cofinanciering vanuit de gebieden wordt ingezet.

Aan de AVP-gebieden worden de volgende algemene en financiële kaders gegeven:

1. Wij hechten er zeer aan dat, om uiteindelijk de gebiedsprogramma's 2007-2013 te realiseren, met de jaarlijkse uitvoeringprogramma's voortgang wordt geboekt. Wij vragen de AVP-gebieden de Uitvoeringsprogramma's 2009 zodanig in te vullen dat de gebiedsprogramma's 2007-2013 op schema liggen.
2. Bij het bepalen van de kaders voor 2009 is aangenomen dat de gebieden met de Provincie Utrecht de geprogrammeerde doelen voor 2007 en 2008 daadwerkelijk realiseren in 2008. Mocht blijken dat hierbij knelpunten ontstaan, dan zal daarover in het kader van de voortgangsrapportages 2008 overleg met de gebieden plaatsvinden. Indien deze prestaties in 2008 niet worden behaald, moet daar bij de programmering van 2009 rekening mee worden gehouden. In dat geval ontstaat een grotere druk op meer uitvoering in de navolgende jaren.
3. Voor de provincie is het met name van belang dat er tempo wordt gemaakt met de programmering van de doelen/prestaties van de bestuursovereenkomst ILG 2007-2013. De ambitie van de provincie Utrecht is om tot overprogrammering te komen tot aan de midterm review in 2010, om zeker te zijn dat de overeengekomen prestaties worden behaald en wellicht extra middelen van het Rijk bij de midterm review kunnen worden verkregen.
4. Ook vragen we de AVP-gebieden uitdrukkelijk om de provinciale intentiegelden 2008-2011, die het college deze periode beschikbaar heeft gesteld, voldoende te programmeren en deze evenwichtig over de doelen in het gebiedsprogramma in te zetten.
5. Voor ieder AVP-(deel)gebied wordt daarbij op basis van deze uitgangspunten concreet aangegeven hoeveel middelen in de Uitvoeringsprogramma's 2009 in totaal minimaal geprogrammeerd dient te worden, gespecificeerd naar de bestuursovereenkomst ILG (ILG/provincie), EU en provinciale intentiegelden. Dit is bepaald op een evenredig jaardeel voor de bestuursovereenkomst ILG en EU voor de periode 2007-2012 en op een evenredig jaardeel van de beschikbare provinciale intentiegelden op basis van de periode 2008-2011.
6. We vragen de AVP-gebieden daarbij voor het gehele Uitvoeringsprogramma een gemiddelde cofinanciering van 25-30% van de gebiedspartijen te realiseren.

Financieel kader 2009

	TOTAAL	BO ILG Rijk/provincie	Provinciale intentiegelden	EU	Derden
Gebiedsprogramma's totaal	621	264	201	14	142
Beschikbaar 2008 t/m 2011			65		
Geprogrammeerd in 2007 en 2008	124	51	34	4	35
Minimaal te programmeren in 2009 w.v.	128	81	18	4	25-30%
De Venen	35	23	3,5	1,5	
De Utrechtse Waarden	4,5	2,5	1	0,5	
Utrecht Midden	36	26,5	2	0	
Kromme Rijn	12	6	2,5	1	
Utrechtse Heuvelrug	6,5	3,5	1	0,5	
Vallei-Eemland	29	18	4,5	0,5	
Provinciebreed	5	1,5	3,5	0	

* Bedragen x 1 mln

3. Inhoudelijke kaders en beleidsontwikkelingen

De inhoudelijke aandachtspunten die voor alle gebieden gelden betreffen:

Thema Natuur

Realiseren nieuwe natuur en verdroging EHS

Belangrijk aandachtspunt voor de realisering van nieuwe natuur en verdroging EHS is de grondverwerving. Wij hebben grote zorg dat deze in alle gebieden achterblijft bij de gebiedsprogramma's. De grondmarkt staat zoals bekend onder grote druk waardoor de ambities met de huidige middelen zeer moeilijk realiseerbaar zijn. Om die reden heeft de provincie Utrecht onlangs een strategisch grondplan vastgesteld. Met de gebieden wordt in overleg getreden om mede aan de hand van het strategisch grondplan tot een realistische programmering voor 2009 te komen en tot een aanpak waarbij de afgesproken ambities wel tot stand komen.

Beleidsontwikkeling Natura 2000

In 2009 worden concept-beheerplannen voor Natura 2000 gebieden opgesteld, waarin maatregelen zijn opgenomen die noodzakelijk zijn voor realisering van de gewenste natuurkwaliteit. De provincie gaat hier samen met de gebieden invulling aan geven.

Beleidsontwikkeling Programma Beheer

De provincie Utrecht werkt, samen met de 11 andere provincies, aan een herziening van het subsidiestelsel voor natuurbeheer. Bij deze herziening kijkt de provincie ook of het onderwerp 'natuurkwaliteit' een prominentere plek in de uitvoering kan worden gegeven. Het komende jaar worden in overleg met de gebiedspartijen de consequenties van het nieuwe subsidiestelsel voor de gebieden bezien.

Beleidsontwikkeling behoud zeldzame soorten

Vanaf 2009 krijgt het soortenbeleid een andere invulling met de zogenoemde "Leefgebiedenbenadering". Op het moment dat de afspraken tussen rijk en provincie gereed zijn (naar verwachting eind 2008) zal overleg met de gebieden plaatsvinden om te komen tot implementatie in het Uitvoeringsprogramma.

Financieel overzicht

Voor het thema natuur staat in onderstaand overzicht wat er vanuit de diverse financieringsbronnen is geprogrammeerd:

	Bedragen x 1 mln.			
	BO ILG	Provinciale		
	Rijk/prov	intentiegelden	EU	Derden
Gebiedsprogramma	149,45	49,10	0,00	34,45
Geprogrammeerd in 2007 en 2008	26,69	5,72	1,03	3,20

Thema Landschap en cultuurhistorie

Nationaal landschap

De provincie gaat in overleg met de gebieden om voor de Nationale landschappen tot een samenhangende meerjarenprogrammering te komen vooruitlopend op de invulling in het Uitvoeringsprogramma 2009.

Beleidsontwikkeling nationaal landschap

In 2009 werkt de provincie met de gemeenten aan de doorvertaling van de kernkwaliteiten van het Nationaal landschap, in het kader van het Ruimtelijke Actie Programma (RAP) project. Met de gebieden zal worden overlegd hoe dit een plaats kan krijgen in het Uitvoeringsprogramma 2009.

Financieel overzicht

Voor het thema Landschap en Cultuurhistorie staat in onderstaand overzicht wat er vanuit de diverse financieringsbronnen is geprogrammeerd:

	Bedragen x 1 mln.			
	BO ILG Rijk/prov	Provinciale intentiegelden	EU	Derden
Gebiedsprogramma	12,67	67,63	1,10	19,80
Geprogrammeerd in 2007 en 2008	2,57	13,06	0,61	16,17

Thema Sociaal Economische Vitalisering

Verbeteren Landbouwstructuur

De doelstellingen voor landbouwstructuurverbetering/Kavelruil worden nu nog niet in alle gebieden gehaald. De Provincie Utrecht zal hierbij ondersteuning bieden en samen met de gebieden een impuls aangeven.

Ontwikkeling duurzame landbouw

In een aantal gebieden komen de projecten gericht op de ontwikkeling van duurzame landbouw nog niet goed van de grond. De provincie zal de gebieden bij de verder uitwerking hiervan. Hiervoor is het Bureau Lami voor de programmabureaus beschikbaar. Het gaat hier zowel om pilots voor agrobiodiversiteit en duurzaam bodembeheer, als projecten gericht op milieu. Specifiek worden de gebieden gevraagd daarnaast projecten te programmeren die gericht zijn op versterking van de biologische landbouw.

Plattelandsontwikkeling

De Provincie Utrecht ziet graag projecten gericht op verdere kwaliteitsverbetering van producten, diensten en ketensamenwerking en samenwerkingsverbanden. Ook zien we graag meer innovatieve landbouwprojecten gericht op nieuwe producten en diensten die inspelen op wensen van de Utrechtse consument.

Financieel overzicht

Voor het thema Sociaal Economische Vitalisering staat in onderstaand overzicht wat er vanuit de diverse financieringsbronnen is geprogrammeerd:

	Bedragen x 1 mln.			
	BO ILG Rijk/prov	Provinciale intentiegelden	EU	Derden
Gebiedsprogramma	53,03	51,85	12,59	58,89
Geprogrammeerd in 2007 en 2008	12,48	9,83	2,67	11,43

Thema Reconstructie

De gebieden worden gevraagd bij de programmering van projecten gericht op ammoniak en geur ook de effecten op fijn stof mee te nemen.

De provincie stelt het provinciale klimaatprogramma op. In dat kader zal met de gebieden worden overlegd voor het programmeren van stimuleringsmaatregelen op het gebied van energie uit biomassa en mest.

Financieel overzicht

Voor het thema reconstructie staat in onderstaand overzicht wat er vanuit de diverse financieringsbronnen is geprogrammeerd:

	Bedragen x 1 mln.			
	BO ILG	Provinciale		
	Rijk/prov	intentiegelden	EU	Derden
Gebiedsprogramma	19,43	13,89	0,60	22,38
Geprogrammeerd in 2007 en 2008	2,88	1,85	0,00	4,04

Proceskosten en organisatie

De provincie Utrecht is opgedeeld in 5 AVP-gebieden, Gelderse Vallei-Eemland, De Utrechtse Heuvelrug, Kromme Rijn, Utrecht Midden en Utrecht West, waarbij Utrecht West is verdeeld in de Venen en de Utrechtse Waarden. De provincie Utrecht streeft er naar dat er per gebied een gebiedscommissie actief is die ambtelijk wordt ondersteund door een programmabureau. Dit streefbeeld is op dit moment het geval in de Venen, Utrechtse Waarden en Gelderse Vallei-Eemland. In 2008 wordt dit ook bereikt voor de overige gebieden.

Van elk programmabureau verwacht de Provincie Utrecht dat zij een belangrijke rol vervullen bij de initiatie van projecten, het begeleiden van subsidieaanvragers, het voorbereiden van het jaarlijkse uitvoeringsprogramma, de 2 voortgangsrapportages en de eindrapportage.

Financieel overzicht

Voor het thema proceskosten staat in onderstaand overzicht wat er vanuit de diverse financieringsbronnen is geprogrammeerd:

	Bedragen x 1 mln.			
	BO ILG	Provinciale		
	Rijk/prov.	intentiegelden	EU	Derden
Gebiedsprogramma	0,00	47,59	0,00	6,18
Geprogrammeerd in 2007 en 2008	0,82	8,82	0,00	0,29

Jaarlijks wordt uitgegaan van max € 3,3 mln. voor proceskosten gebiedsorganisaties vanuit de Provincie Utrecht conform besluitvorming in PS bij de vaststelling van de gebiedsprogramma's 5 november 2007. Naast de kosten voor de programmabureau's van de AVP-gebieden betreft dit ook het interprovinciale programmabureau Groene Hart.

4. Vervolgstappen

De gebieden worden gevraagd half december het definitieve UP 2009 aan te bieden aan GS. Ambtelijk zal vanaf eind oktober over het concept UP2009 overleg plaatsvinden. Het op te stellen UP 2009 bestaat uit:

- Een inhoudelijk deel. In dit inhoudelijke deel geeft het gebied aan hoe zij in 2009 invulling geeft aan de uitvoering van de doelen in het gebiedsprogramma mede op basis van de kaders in de kaderbrief en eventueel welke ontwikkelingen daarnaast in het gebied plaatsvinden die volgen de gebiedscommissie relevant zijn voor de uitvoering in 2009;
- Een bijlage waarin volgens de gangbare tabel de geprogrammeerde prestaties en benodigde middelen worden opgenomen;
- Een bijlage waarin voor zover mogelijk de projectideeën worden opgenomen. Om enige uniformiteit in de beschrijving van de projectideeën te krijgen heeft de Provincie Utrecht hiervoor een nieuw format aangereikt.

De Uitvoeringsprogramma's 2009 kunnen dan eind december door Gedeputeerde Staten van de Provincie Utrecht worden vastgesteld.